

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ**

**ПРАВИЛНИК
О УПРАВЉАЊУ ОТПАДНИМ ГУМАМА**

Бања Лука, фебруар 2022. године

На основу члана 54. став 3. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18 и 111/21), министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију, 7. фебруара 2022. године, доноси

ПРАВИЛНИК О УПРАВЉАЊУ ОТПАДНИМ ГУМАМА

Члан 1.

Овим правилником прописује се начин и поступак управљања отпадним гумама.

Члан 2.

(1) Одредбе овог правилника примјењују се на отпадне гуме свих величина и маса, независно од времена када су стављене у промет као самосталан производ, саставни дио другог производа или комплета точкова.

(2) Категорије производа и попис производа који припадају тим категоријама, а гуме су саставни дио тих производа, утврђене су у Листама из Прилога овог правилника, који чини његов саставни дио.

Члан 3.

Циљ овог правилника је успостављање система управљања отпадним гумама на начин да се одвојеним сакупљањем и третманом спријечи или смањи штетни утицај на здравље људи и животну средину.

Члан 4.

Изрази употребљени у овом правилнику имају сљедеће значење:

1) гума је сваки производ који се ставља у промет као самостални производ или саставни дио другог производа или комплета точкова, у складу са Прилогом овог правилника,

2) гуме за моторна возила су производи који обухватају нове и половне гуме као посебан производ (гуме за аутомобиле, аутобусе, камионе, мотоцикле, пољопривредне и грађевинске машине, приколице, летјелице, вучне машине и друге машине и уређаје) и гуме које су саставни дио аутомобила, аутобуса, теретних возила и приколица, радних, грађевинских и пољопривредних машина, доставних возила, трактора, вучних машина, авиона и других летјелица, транспортних средстава и комплета точкова (гума и наплатак),

3) документација о кретању отпада јесу обрасци докумената о кретању отпада на територији Републике Српске,

4) крајњи корисник је лице које је користило, користи или намјерава користити гуме или опрему чији су саставни дио гуме, или лице код којег због обављања регистроване дјелатности настају отпадне гуме, а крајњи корисник може бити физичко лице, правно лице или предузетник,

5) лице овлашћено за протектирање је правно лице или предузетник који има дозволу за обављање дјелатности протектирања гума,

6) лице овлашћено за сакупљање је правно лице или предузетник који има дозволу за сакупљање отпадних гума,

7) лице овлашћено за третман је правно лице или предузетник који има дозволу за третман отпадних гума,

8) отпадне гуме су уништене, истрошене или одбачене гуме чији је рок употребе истекао због оштећења, старости или других разлога и које се сврставају у отпад са индексним бројем, 16 01 03 из Каталога отпада,

9) поновна употреба је сваки поступак којим се омогућава поновно коришћење производа или дијелова производа, који нису отпад, у исту сврху за коју су изворно начињени,

10) произвођач је правно лице или предузетник које гуме производи и ставља у промет на територији Републике Српске, без обзира на начин продаје и сједиште пословања, као и правно лице и предузетник који врши протектирање отпадних гума, те ставља у промет такве гуме на територији Републике Српске,

11) протектирање отпадних гума је процес рециклаже којим се након третмана протектирања гуме користе за исту сврху за коју су намијењене и гдје се протектиране гуме не сматрају отпадом,

12) рециклажа отпадних гума је прерада отпадних гума у производном процесу, за првобитну или другу намјену, осим у енергетске сврхе,

13) рециклажно двориште у смислу овог правилника је мјесто намијењено за разврставање и привремено складиштење посебних врста отпада из домаћинства погодних за рециклажу,

14) сакупљање отпадних гума је дјелатност која обухвата прикупљање, разврставање, складиштење, припрему и транспорт отпадних гума до мјеста третмана,

15) сервисер је правно лице или предузетник који пружа услугу поправке и замјене гума,

16) трговац је правно лице или предузетник који гуме ставља у промет на територији Републике Српске, а трговац може бити и произвођач и/или увозник,

17) третман подразумијева активност управљања отпадним гумама који ће омогућити њихово даље коришћење, добијање сировина из гуме и збрињавање остатака послје третмана,

18) увозник је свако правно лице или предузетник који гуме увози и ставља у промет на територији Републике Српске, без обзира на начин продаје и сједиште пословања.

Члан 5.

Учесници у систему управљања отпадним гумама су:

1) Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију (у даљем тексту: Министарство),

2) Фонд за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске (у даљем тексту: Фонд),

3) јединица локалне самоуправе,

4) произвођач,

5) увозник,

6) трговац,

7) сервисер,

8) крајњи корисник,

9) правно лице или предузетник који посједује дозволу за управљање отпадом,

10) надлежни инспекцијски органи.

Члан 6.

(1) Управљање отпадним гумама је скуп мјера које обухватају сакупљање, разврставање, транспорт, складиштење и третман отпадних гума, као и управљање остацима последије третмана.

(2) Управљање отпадним гумама спроводи се на начин који неће представљати ризик од загађења воде, земљишта или ваздуха, ради заштите здравља људи и животне средине.

(3) У циљу смањења негативног утицаја отпадних гума на здравље људи и животну средину, као и у циљу искоришћења употребљивих компоненти из отпадних гума неопходно је обезбиједити одвојено сакупљање и третман свих отпадних гума на начин дефинисан Законом о управљању отпадом (у даљем тексту: Закон) и овим правилником.

(4) Право обављања дјелатности управљања отпадним гумама стиче се на основу дозволе за управљање отпадом која се добија на начин дефинисан Законом.

(5) Произвођач гума управља са отпадом из процеса производње у складу са еколошком дозволом која се добија на начин дефинисан Законом о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20).

(6) Све сакупљене отпадне гуме потребно је третирати.

(7) Свако кретање отпадних гума прати одговарајућа документација о кретању отпада у складу са Законом и Правилником о обрасцу документа о кретању отпада и Упутству за његово попуњавање („Службени гласник Републике Српске“, број 21/15).

Члан 7.

Произвођачи, увозници и трговци на амбалажи или пратећој документацији, уз испоручену гуму, морају да истакну информацију о обавези одвојеног сакупљања отпадних гума, те да наведу упутства о начину поступања са отпадним гумама.

Члан 8.

(1) Произвођачи, увозници и трговци који стављају гуме за моторна возила у промет на територији Републике Српске плаћају Накнаду за оптерећивање животне средине посебним категоријама отпада – отпадним гумама (у даљем тексту: Накнада), у складу са Законом.

(2) Лица из става 1. овог члана, у складу са Законом и Рјешењем Фонда, уплаћују Накнаду Фонду, а сразмјерно количини гума за моторна возила коју су ставили у промет на територији Републике Српске.

(3) Произвођачи, увозници и трговци достављају извјештај Фонду са подацима о количини гума за моторна возила које стављају у промет на територији Републике Српске, као и о количини гума за моторна возила, које се као засебан производ или саставни дио другог производа, извозе из Републике Српске.

(4) Извјештај из става 3. овог члана подноси се у складу са Законом и Правилником о обрасцима извјештаја о управљању посебним категоријама отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 87/20).

Члан 9.

(1) Третман отпадних гума врши се у постројењу које испуњава услове утврђене Законом и другим прописима.

(2) Третман отпадних гума обухвата рециклажу и коришћење отпадних гума у енергетске сврхе.

(3) Одлагање отпадних гума није допуштено.

(4) Извозе се отпадне гуме за чији третман нема техничких и технолошких услова у Републици Српској.

Члан 10.

Са остацима који настану након поступка третмана отпадних гума поступа се у складу са Законом.

Члан 11.

(1) Рециклажно двориште без накнаде преузима отпадне гуме од физичког лица, као крајњег корисника.

(2) У рециклажном дворишту на видном мјесту обавезно се поставља обавјештење о могућности предаје, односно о обавези преузимања отпадних гума ознаком садржаја „ПРЕУЗИМАМО ОТПАДНЕ ГУМЕ“, те на захтјев крајњег корисника пружа се информација о начину и условима преузимања.

(3) Рециклажно двориште све преузете отпадне гуме предаје лицу овлашћеном за сакупљање или лицу овлашћеном за третман.

(4) Одговорно лице рециклажног дворишта води евиденцију о количинама преузетих и предатих отпадних гума и уредно о томе извјештава Фонд у складу са Правилником о методологији прикупљања података о отпаду и њиховој евиденцији („Службени гласник Републике Српске“, број 71/15).

Члан 12.

(1) Сервисер, приликом замјене гума, без накнаде преузима отпадне гуме од физичког лица, као крајњег корисника.

(2) Сервисер на мјесту пословања поставља обавјештење о могућности предаје, односно о обавези преузимања отпадних гума ознаком садржаја „ПРЕУЗИМАМО ОТПАДНЕ ГУМЕ“, те на захтјев крајњег корисника обавјештава га о начину и условима преузимања.

(3) Сервисер преузете отпадне гуме предаје лицу овлашћеном за сакупљање.

(4) Сервисер води евиденцију о количинама преузетих и предатих отпадних гума и о томе извјештава Фонд у складу са Правилником о методологији прикупљања података о отпаду и њиховој евиденцији („Службени гласник Републике Српске“, број 71/15).

Члан 13.

Крајњи корисник отпадне гуме одваја од мијешаног комуналног отпада и осталих врста отпада, те их одвојене предаје лицу о овлашћеном за сакупљање, у рециклажно двориште или сервисеру приликом замјене гума.

Члан 14.

(1) Фонд организује систем управљања отпадним гумама у складу са чланом 52. став 4. Закона.

(2) Финансијска средства за обављање услуге сакупљања и третмана додјељују се на основу јавног позива, који расписује Фонд, у складу са Законом.

(3) На јавни позив могу се пријавити само лица која посједују дозволу за управљање отпадним гумама, те која су регистрована у Републици Српској.

(4) Фонд додјељује финансијска средства само за количине које су сакупљене на територији Републике Српске, предате на третман или извезене.

(5) Лице овлашћено за сакупљање које има закључен уговор са Фондом преузима отпадне гуме од крајњег корисника без трошкова и предаје их на третман.

(6) Лице овлашћено за третман преузима отпадне гуме од лица овлашћеног за сакупљање.

(7) Ради остваривања права на финансијска средства Фонда, лица овлашћена за сакупљање и/или третман која су закључила уговор са Фондом, достављају Фонду, до краја текућег мјесеца за претходни мјесец, документацију о кретању отпада са подацима о количинама отпадних гума које су сакупљене и предате на третман.

(8) Уколико лице овлашћено за сакупљање које има закључен уговор са Фондом, извози отпадне гуме, доставља Фонду доказ о извршеном извозу, односно документацију о прекограничном кретању отпада у складу са Законом и Уредбом о листама отпада и документима за прекогранично кретање отпада („Службени гласник Републике Српске“, број 86/15).

Члан 15.

(1) Фонд води и одржава Информациони систем за регистровање података о управљању отпадом путем којег се прикупљају подаци о количини гума које су стављене у промет на територији Републике Српске, количини сакупљених и третираних отпадних гума и о количини отпадних гума које се извозе.

(2) Фонд, у складу са Законом, најкасније до 31. маја текуће године, Министарству подноси годишњи Извјештај о управљању отпадним гумама који садржи:

1) преглед пријављених произвођача, увозника и трговаца који стављају гуме у промет на територији Републике Српске, као и количине гума стављених у промет на територији Републике Српске,

2) преглед података о количинама сакупљених, третираних и извезених отпадних гума,

3) финансијски извјештај са подацима о приходу од Накнаде, износу исплаћених финансијских средстава за сакупљање, третман и извоз отпадних гума у претходној календарској години, те подацима о корисницима финансијских средстава, количинама за које су исплаћена финансијска средства и улагањима у инфраструктуру управљања отпадом,

4) преглед активности на промоцији система управљања отпадним гумама.

(3) У склопу активности на промоцији система управљања отпадним гумама Фонд на годишњој основи организује информативне кампање за учеснике у систему управљања отпадним гумама и програме обуке за правилну примјену овог правилника.

Члан 16.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину управљања отпадним гумама („Службени гласник Републике Српске“, број 20/12).

Члан 17.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 15.04-020-3320/21
Датум: 7. 2. 2022. године

МИНИСТАР
Сребренка Голић

Л И С Т А 1.
Категорије производа

1. Мања теретна и путничка, те прикључна возила,
2. Теретна и путничка те прикључна возила,
3. Лична и припадајућа прикључна возила,
4. Виљушкари,
5. Радне машине,
6. Трактори,
7. Колица,
8. Бицикли,
9. Мотоцикли,
10. Авиони.

Л И С Т А 2.

Попис производа који припадају категоријама из Листе 1.

1. Мања теретна и путничка, те прикључна возила:
  - Моторна возила за превоз терета до 3,5 t носивости,
  - Моторно возило за превоз лица до 5 t носивости,
  - Приколице и полуприколице носивости од 750 kg до 3,5 t,
  - Остала слична моторна возила носивости до 3,5 t.

2. Теретна и путничка те прикључна возила:
  - Моторна возила за превоз терета носивости преко 3,5 t,
  - Аутобуси носивости преко 5 t,
  - Приколице и полуприколице – носивости преко 3,5 t,
  - Остала слична моторна возила носивости преко 3,5 t.

3. Лична и припадајућа прикључна возила:
  - Моторна возила за превоз лица,
  - Моторно возило са три точка,
  - Приколице и полуприколице носивости до 750 kg,
  - Остала слична моторна возила.

4. Виљушкари:
  - Виљушкар на властити погон.

5. Радне машине:
  - Машине и уређаји којима је основна намјена обављање радова властитим уређајима и опремом.

6. Трактори

7. Колица:
  - Грађевинска колица,
  - Радна колица,
  - Транспортна колица,
  - Складишна колица,

- Ручни виљушкар,
- Медицинска и инвалидска колица,
- Приколице и полуприколице носивости до 750 kg,
- Остала колица.

8. Бицикл:

- Бицикл,
- Ромобил,
- Трицикл,
- Четвороцикл,
- Остала слична возила.

9. Мотоцикл:

- Мотоцикл,
- Мопед,
- Моторни четвороцикл,
- Остала слична возила.

10. Авиони:

- Авион,
- Хеликоптер
- Остале сличне летјелице.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРАВИЛНИКА О УПРАВЉАЊУ ОТПАДНИМ ГУМАМА

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Правилника о управљању отпадним гумама садржан је у одредби члана 54. став 3. Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21) којом је прописано да министар доноси правилник којим се прописује начин и поступак управљања отпадним гумама и у одредби члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18 и 111/21), која прописује да министар представља министарство, доноси прописе из члана 63. став 1. овог закона и рјешења у управним и другим појединачним стварима, одлучује о правима и дужностима запослених у министарству и одлучује о другим питањима из дјелокогута министарства.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број: 17.03-020-4038/21 од 31. децембра 2021. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе Правилника о управљању отпадним гумама, нису установљени обавезујући секундарни извори права релевантни за предмет уређивања достављеног правилника. Због тога, у Изјави о усклађености стоји оцјена „Непримјењиво“.

III РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

У глави VII Закона о управљању отпадом („Службени гласник Републике Српске“, бр. 111/13, 106/15, 16/18, 70/20, 63/21 и 65/21), под називом „УПРАВЉАЊЕ ПОСЕБНИМ ТОКОВИМА ОТПАДА“, чланом 54. начелно је уређено управљање отпадним гумама и прописан је правни основ за доношење подзаконског акта који ће детаљније уредити управљање овом посебном категоријом отпада.

Циљ доношења овог правилника јесте да се успостављањем система управљања овом посебном категоријом отпада спријечи или смањи штетни утицај отпадних гума на здравље људи и животну средину. У складу са наведеним циљем, овим подзаконским актом детаљније је нормиран начин обављања дјелатности управљања отпадним гумама, укључујући сакупљање, транспорт, складиштење, предтретман и третман отпадних гума, као и одлагање остатка послје њиховог третмана, чиме се доприноси уважавању и промовисању принципа кружне економије у Републици Српској.

Иако приликом израде овог подзаконског акта није вршено усклађивање са правним оквиром Европске уније у области управљања отпадом из разлога што законодавство Европске уније не садржи релевантне секундарне изворе права који уређују управљање отпадним гумама, овај пропис ће допринијети промовисању и остварењу кружне економије у Републици Српској, а која је промовисана кроз стратешка документа Европске уније и оквирну Директиву број 2008/98/ЕС Европског парламента и Савјета од 19. новембра 2008. године о отпаду. Допринос овог правилника у остварењу кружне економије огледа се у чињеници што се овим прописом подстиче одвојено сакупљање и третман свих отпадних гума ради искоришћења вриједних компоненти из ове посебне категорије отпада.

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. прописан је предмет уређивања овог подзаконског акта.

Чланом 2. прописан је обим примјене овог подзаконског акта. Такође, прописано је да су категорије производа и попис производа који припадају тим категоријама, а гуме су саставни дио тих производа, утврђене у Листама из Прилога овог правилника

Члан 3. прописује циљ овог правилника који се огледа у успостављању система управљања отпадним гумама на начин да се одвојеним сакупљањем и третманом спријечи или смањи штетни утицај на здравље људи и животну средину.

Чланом 4. прописује се значење израза употребљених у овом правном пропису укључујући изразе као што су гума, отпадне гуме, протектирање отпадних гума, рециклажно двориште и др.

Чланом 5. таксативно су нормирани учесници система управљања отпадним гумама укључујући Министарство, Фонд, јединице локалне самоуправе, произвођаче, увознике, трговце, крајње кориснике, сервисере, правна лица или предузетнике који посједују дозволе за управљање отпадом и надлежне инспекцијске органе.

Чланом 6. је прописано да управљање отпадним гумама представља скуп мјера скуп мјера које обухватају дјелатности сакупљање, транспорт, складиштење, протектирање, третман отпадних гума, као и управљање остацима послје третмана отпадних гума. Такође, нормирано је и да право обављања дјелатности управљања отпадом се стиче на основу дозволе за управљање отпадом прибављене у складу са Законом, те да произвођач гума управља са отпадом из процеса производње у складу са еколошком дозволом. На крају овог члана нормиране су одредбе према којима све сакупљене отпадне гуме се требају третирати и да свако кретање отпадних гума прати одговарајућа документација о кретању отпада у складу са Законом.

Чланом 7. прописано је да произвођачи, увозници и трговци на амбалажи или пратећој документацији, уз испоручену гуму, морају да истакну информацију о обавези одвојеног сакупљања отпадних гума, те да наведу упутства о начину поступања са отпадним гумама.

Чланом 8. нормирано је да произвођачи, увозници и трговци плаћају Фонду Накнаду за оптерећивање животне средине посебним категоријама отпада - отпадним гумама у складу са Законом и Рјешењем Фонда, а сразмјерно количини гума за моторна возила коју су ставили у промет на територији Републике Српске. Такође, прописано је да обвезници плаћања накнаде у сврху обрачуна накнаде достављају извјештај Фонду са подацима о количинама гума за моторна возила која се стављају у промет у Републици, као и о количини гума за моторна возила које се као засебан производ или саставни дио другог производа, извозе из Републике Српске.

Чланом 9. нормирано је да третман отпадних гума врши се у постројењу које испуњава услове утврђене Законом, те да третман обухвата рециклажу и коришћење отпадних гума у енергетске сврхе. Поред тога, прописано је да отпадне гуме за чији третман нема техничких и технолошких услова у Републици Српској, извозе се, а да одлагање отпадних гума није допуштено.

Члан 10. уређено је да се са остацима који настану након поступка третмана отпадних гума поступа у складу са Законом.

Чл. 11, 12. и 13. уређено је поступање са отпадним гумама у рециклажном дворишту и код сервисера у смислу пријема ове врсте отпада и његове даље предаје лицу овлашћеном за сакупљање. Такође, прописано је и поступање крајњег корисника у смислу да исти треба да одваја отпадне гуме од мијешаног комуналног отпада и осталих врста отпада.

Чланом 14. уређено је да Фонд организује систем управљања отпадним гумама и да се финансијска средства за сакупљање отпадних гума Фонд додјељују на основу јавног позива. Такође, уређено је да се на јавни позив могу се пријавити само лица која посједују дозволу за управљање отпадним гумама и која су регистрована у Републици. Посебно је нормирано да се у циљу остваривања права на финансијска средства Фонда доставља документација која садржи податке о количинама сакупљених, третираних и извезених отпадних гума.

Чланом 15. нормирано је да Фонд има обавезу вођења Информационог систем за регистровање података о управљању отпадом, те да доставља податке Министарству до 31. маја текуће године у складу са Законом. Такође, прописан је и садржај извјештаја у којем су наведени подаци који се достављају Министарству. Такође, нормирано је да у склопу активности на промоцији система управљања отпадним гумама Фонд на годишњој основи организује информативне кампање за учеснике у систему управљања отпадним гумама и програме обуке за правилну примјену овог правилника.

Чланом 16. прописано је да ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину управљања отпадним гумама („Службени гласник Републике Српске“, број 20/12).

Чланом 17. нормирано је да овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске“.

V УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ПРАВИЛНИКА

Приликом израде овог правилника испуњени су услови из т. 4. и 12. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12). Процјена је да је Правилник од интереса за јавност, те је текст Правилника био објављен на интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију ради достављања примједба и сугестија.

Такође, текст Правилника је достављен и републичким органима управе и другим релевантним институцијама на мишљење и то Министарству трговине и туризма, Министарству енергетике и рударства, Министарству здравља и социјалне заштите, Министарству саобраћаја и веза, Инспекторату Републике Српске, Привредној комори Републике Српске и Фонду за заштиту животне средине и енергетску ефикасност Републике Српске.

У остављеном року није било примједба и сугестија републичких органа управе и других релевантних институција, као ни јавности.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ПРАВИЛНИКА

За доношење овог правилника нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.